

IDEJNO REŠENJE VERTIKALNOG KAMPA U CENTRAL PARKU CONCEPTUAL SOLUTION OF A VERTICAL CAMP IN THE CENTRAL PARK

Katarina Đurić, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad*

Oblast – ARHITEKTURA

Kratak sadržaj – *Projekat se bazira na stvaranju savremenog smeštaja za jednu od najstarijih rekreacija-kampovanje. Kao adekvatna lokacija bira se Central park u Njujorku. U sadržaj kampa se uvrštava sve ono što je kamperima različitog uzrasta i preferenci potrebno tokom boravka. Fasada je u vidu ogledala, čime se kamp „kamufliira“ i stapa sa postojećim okruženjem.*

Ključne reči: *kampovanje, Central park, savremena tehnologija, sistem za navodnjavanje u objektima*

Abstract – *The project is based on the creation of modern accommodation for one of the oldest recreations-camping. Central Park in New York is chosen as an adequate location. The contents of the camp include everything that campers of different ages and preferences need during their stay. The facade is in the form of a mirror, which „camouflages“ the camp and blends in with the existing environment.*

Keywords: *camping, Central Park, modern technology, irrigation system in buildings*

1. KONCEPT

1.1 Uvod

Izbor kampa kao namene objekta, potekao je iz ideje da se stvori moderan prostor za ovu vrstu rekreacije koja potiče iz davnina. Tehnologija je nešto što mnogo toga olakšava danas, ali postavlja se pitanje da li kamperi baš to žele da izbegnu. Takođe, jedan od glavnih problema današnjice, a koji je usko povezan sa kampovanjem, su i ekološki problemi. Neki od primarnih su: otpad, krčenje šuma i uništavanje staništa, zagađenje vode, buka, svetlosno zagađenje, požar, uticaj na klimu, oštećenje kulturnih i istorijskih lokaliteta. Glavno pitanje koje se postavljalo tokom projektovanja bilo je: „Kako spojiti moderno i tradicionalno, a da se uzmu u obzir različite želje i potrebe kampera?“ Odgovor je zapravo shvatanje šta moderan objekat kampa suštinski predstavlja.

Prioriteti i ciljevi kampera su različiti. Čitajući razne članke i komentare kampera, izdvojila bih sledeće: povezivanje sa prirodom, učenje o istoriji prostora na kom se kampuje, kontakt sa životinjama, aktivan način života u okviru kampa, odmor, udobnost kampa, mogućnost dovođenja beba, dece i psa, druženje sa drugim kamperima, mogućnost adekvatnog skladištenja otpada, udaljevanje od tehnologije.

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bio dr Dejan Ecet.

Ovi podaci su služili kao referenca za izbor adekvatnog sadržaja budućeg kampa. Kampovi 21. veka su prostori na koje je uticala tehnologija i gde se koriste obnovljivi izvori energije koji smanjuju uticaj na prirodno okruženje (pre svega vodu). Mora postojati odgovorno kampovanje, uz poštovanje propisa koje postavlja uprava parka u kom se kampuje.

1.2 Sadržaj objekta

Ono što objekat kampa poseduje odgovara različitim uzrastima, preferencama i iskustvima kampera. Postoje prostori koji su namenjeni za zajedničko druženje, ali i takvi gde je moguće izdvojiti se i osamiti. S tim u vezi, može se doći individualno, u krugu porodice, kao i manje ili veće grupe prijatelja.

Sadržaji objekta kampa:

1. recepcija sa infopultom
2. vešeraj
3. prva pomoć
4. prodavnica
5. kuhinja i ostava
6. prostor za odlaganje otpada
7. prenoćište
8. toalet
9. bašta
10. aktivnosti, socijalizacija, zabava:
 - zajedničko roštiljanje
 - gledanje filmova
 - slušanje muzike
 - čitanje knjiga
 - igranje društvenih igara
 - posmatranje zvezda
 - slikanje u prirodi
 - badminton, frizbi
 - obilazak atrakcija

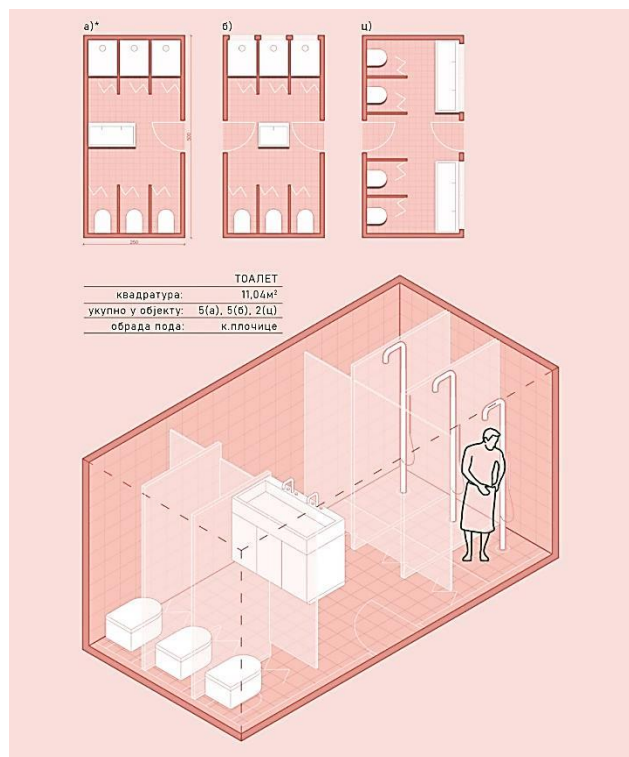
Kako bi svi budući gosti mogli da izaberu usluge koje žele da koriste, a i zbog ograničenog prostora, sadržaji objekta su raspoređeni po modulima, tako da svaki od njih ima svoju namenu, bez njihovog mešanja. Izuzetak predstavljaju dupleksi, gde se osim kreveta, može naći kupatilo i/ili prostor za opuštanje.

1.3 Moduli

Svi moduli su jednakih dimenzija: dužine 5 m, a širine 2,5 m (slika 1). Njihovi zidovi su debljine 10 cm, i time je korisna površina 1 modula: 4,8 m x 2,3 m = 11,04 m².

Prema podatku iz Pravilnika o uslovima i normativima za projektovanje stambenih zgrada i stanova (član 19), minimalna površina sobe za 2 osobe je 11,00 m² [1]. Obzirom

da se radi o kamperskom načinu života, ali i privremenom boravku gostiju, izabrane su navedene dimenzije modula. Ova logika dimenzionisanja se prenosi i na objekat, pa su dimenzije unutrašnjeg dvorišta 50 m x 25 m.

Slika 1. Primer jednog od modula; toalet

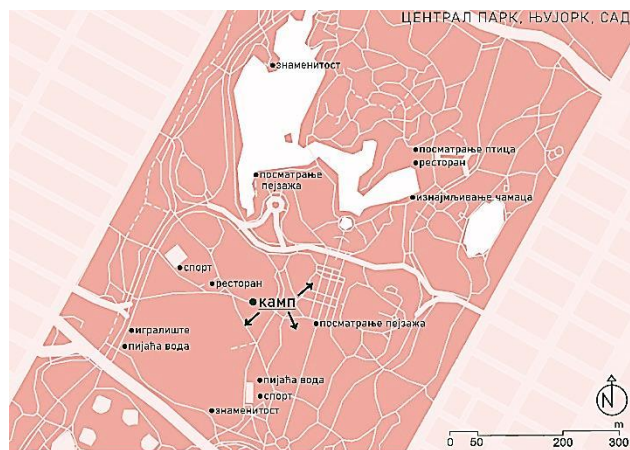
2. KONTEKST

Kao adekvatna lokacija za ovakav tip objekta bira se Central park. Neke od aktivnosti koje ovaj park pruža su (slika 2):

- šetnja
- trčanje
- biciklizam
- vožnja kočijama
- vožnja čamcem
- zoološki vrt
- posmatranje životinja
- pozorište, koncerti
- posete fontana i monumenata
- igrališta za decu
- sport
- restorani, kafići

Kroz ceo park se prožima razvijena mreža pešačkih i biciklističkih staza [2]. Na nekoliko mesta se nalaze objekti gde se može iznajmiti bicikl na određeno vreme. Ono što je od suštinskog značaja za svakog kampera je „sakrivanje” u prirodi i, po mogućnosti, blizina vode kao izvor mira i odmora. U Central parku postoji nekoliko jezera, a i prilika za vožnjom čamcem.

Park je bogat slobodnim životinjama koje se mogu posmatrati u različito doba godine, a postoji i organizovano posmatranje ptica uz vodiča. Veliki broj istorijskih znamenitosti i sadržaja je moguće videti na svakom koraku. Mesta za bavljenje sportom, igranje sa decom, opuštanje u kafiću ili restoranu, takođe, su dostupni u celom parku.

Slika 2. Uža situacija sa okolnim sadržajima parka

Vertikalni kamp je ušuškan između drveća u južnom delu Central parka. Do njega se dolazi stazom koja poprečno „seče” i prolazi kroz prizemlje objekta. Predviđeno je da kamperi sa sobom nose samo najosnovnije potrepštine jer u objektu imaju sve neophodne sadržaje za boravak na kraći vremenski period.

U skladu sa tipom rekreacije, pretpostavka je da oni dolaze sa rancima, te zbog toga u okviru objekta ne postoji parking. Sve potrebne hitne službe na raspolaganju su unutar samog parka.

3. DOBIJANJE FORME OBJEKTA

Objekat je smešten u parku. Postojeće drveće i staze ostaju na svom mestu, a objekat ga okružuje, te zbog toga drveće i deo staze postaju elementi unutrašnjeg dvorišta. Da bi prizemlje ostalo rasterećeno, kamp, odnosno moduli, se ređaju po vertikali, umesto po horizontali. Ovo daje mogućnost da se prizemlje maksimalno iskoristi za zajedničke aktivnosti kampera, ali i da se sačuvaju stabla drveća.

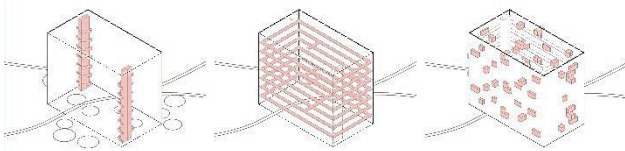
Vertikalna komunikacija je u vidu stepeništa koje okružuje 2 lifta. Takvi u paru se nalaze na dva kraja objekta i omogućavaju kretanje korisnika po spratovima. Stepeništem se prelazi visina od 5,61 m, čime se sa prizemlja dolazi na drugi sprat, sa drugog na četvrti, itd.

Vertikalna komunikacija unutar dupleksa je pomoću klizećih merdevina. Time se štedi na prostoru i približava kamperskom načinu života.

Horizontalna komunikacija je u vidu rampe koja se pruža uz unutrašnju ivicu spoljašnjih zidova. Rampa se nalazi na svakom drugom spratu i preko nje se jedino može pristupiti modulima. Ovakav raspored je biran kako bi se objekat rasteretio od rampi i da bi se smanjila gustina modula. Moduli se „kače” na spoljašnji zid po rasporedu koji je praktičan za goste kampa i različit je po etažama (slika 3).

Ono što je karakteristično za ovaj objekat jeste to što su sadržaji okrenuti ka unutrašnjosti. Time što su otvori svih modula okrenuti ka unutrašnjem dvorištu, kamperi se povezuju sa prirodom i dobijaju osećaj zajednice.

Izuzetak su bašte koje su jedini moduli čiji otvori se nalaze na sve četiri strane, a time i gledaju na spoljašnjost- park.

Slika 3. Vertikalna komunikacija (levo), horizontalna komunikacija (sredina), moduli u spoljašnjem zidu (desno)

Što se tiče fasade, postavljeni su paneli u vidu ogledala između kojih bi bila sakrivena konstrukcija i instalacija (vodovodne i kanalizacione cevi, sistem za navodnjavanje bašta). Odrazom prirode zadržava se osećaj sakrivenosti i stapanja objekta u okruženje (slika 4).

Slika 4. Izometrijski prikaz

4. SISTEM ZA NAVODNJAVANJE BAŠTA

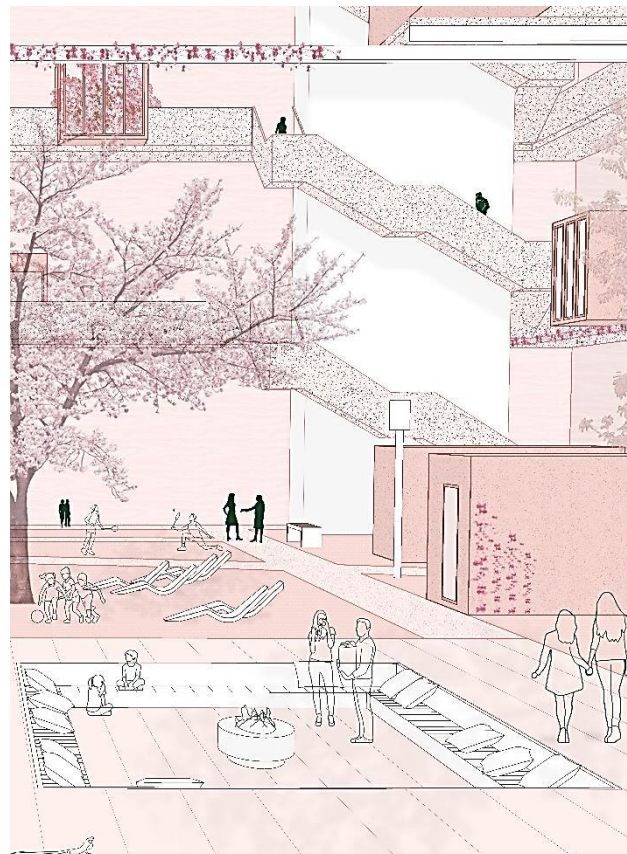
Po ugledu na savremene načine navodnjavanja u objektima sveta, urađen je predlog i za Vertikalni kamp. Navodnjavanje je podzemnim vodama, tipa „kap po kap”. Voda koja se crpi iz zemlje prolazi kroz niz cevi- vertikalala i horizontalala. U samim baštama postavljene su kapaljke koje predstavljaju poslednju stanicu do vegetacije [3]. Obzirom da postoje 3 tipa bašte, urađena su 3 različita rasporeda cevi koja odgovaraju datoj poziciji biljaka.

U toku svog boravka, kamperima su na raspolaganju bašte gde mogu da sade voće, povrće i začine, i iste konzumiraju u sklopu ishrane. Ovo je još jedan korak ka povezivanju sa prirodom, ali i osećaju zajednice.

5. ZAKLJUČAK

Nakon detaljne analize potreba današnjih kampera, projektovan je adekvatan objekat savremenog kampa, sa savremenom tehnologijom u meri koja mu odgovara. Pored osnovnih sadržaja, korisnicima su ponuđeni i dodatni, gde mogu provoditi svoje slobodno vreme (slika 5). Ono što je zanimljivo je sličnost između Central parka i objekta kampa. Osim geometrije u osnovi, može se povući i paralela između njih koja se tiče koncepta.

Kao što je Central park oaza Njujorka i potpuno odvojeni svet od užurbanog grada, tako je i objekat kampa sakriveno mesto za odmor i udaljavanje od svakodnevnog života.

Slika 5. Prikaz unutrašnjeg dvorišta Vertikalnog kampa

6. LITERATURA

- [1] – *Pravilnik o uslovima i normativima za projektovanje stambenih zgrada i stanova* („Sl. glasnik RS”, br. 58/2012, 74/2015 i 82/2015)
- [2] – Morrison H. Heckscher – *Creating Central Park*, The Metropolitan Museum of Art Bulletin, Njujork, 2008.
- [3] – *Regional Water-Providers Consortium* – <https://www.regionalh2o.org/water-conservation/outdoor-water-conservation/watering-systems>

Kratka biografija:

Katarina Đurić rođena je u Novom Sadu 1999. godine. Diplomirala je 2022. godine na Departmanu za arhitekturu i urbanizam, na Fakultetu tehničkih nauka, Master rad na Fakultetu tehničkih nauka iz oblasti Arhitekture – *Idejno rešenje vertikalnog kampa u Central parku* odbranila je 2023.god. kontakt: kacaa608@gmail.com